

PAŽINTIES SU GROŽINE LITERATŪRA ANGLŲ KALBA MODULIO PROGRAMA

I SKYRIUS MODULIO PASKIRTIS

1. Pažinties su grožine literatūra anglų kalba modulio (toliau – modulis) paskirtis – sudaryti galimybę kiekvienam mokiniui per modulio turinį plėtoti pirmosios užsienio (anglų) kalbos komunikacines kalbines kompetencijas, skaitant ir analizuojant literatūros kūrinius (ar jų ištraukas) anglų kalba. Mokiniai gebės suvokti literatūrinio teksto skiriamuosius bruožus; suprasti skirtumus tarp skirtingų literatūros rūšių tekstų (epikos, lyrikos ir dramos); skaityti grožinius tekstus anglų kalba ir juos analizuoti; parengti ir skaityti pranešimus, atsakyti į klausimus, dalyvauti diskusijoje; naudotis anglų kalbų žodymais; savarankiškai ieškoti reikiamos informacijos, kritiškai vertinti įvairius šaltinius.

2. Modulis yra skirtas III gimnazijos klasės mokiniams, pasirinkusiems kalbų grupėje anglų kalbos mokymąsi.

3. Modulis padeda siekti Užsienio kalbos (pirmosios) bendrojoje programoje nurodytų dalyko tikslo ir uždavinių.

4. Modulio trukmė 36 pamokos. Baigiamasis modulio atsiskaitymas yra apibendrinamojo pobūdžio, įvertinamas „įskaityta“ arba „neįskaityta“. Modulio baigimo įvertinimas įrašomas į brandos atestatą.

II SKYRIUS PASIEKIMŲ SRITYS IR PASIEKIMAI

5. Modulio programoje išskirtos tos pačios pasiekimų sritys kaip ir Užsienio kalbos (pirmosios) bendrojoje programoje, tačiau nurodomi tik tie mokinių pasiekimai, kurie ugdomi, įgyvendinant modulio programą. Pasiekimų sritys žymimos raide (pavyzdžiui, A, B), o raide ir skaičiumi (pavyzdžiui, A1, A2) žymimas tos pasiekimų srities pasiekimas.

6. Supratimas (receptija) (A). Šios pasiekimų srities mokinių pasiekimai:

6.1. Rašytinio teksto supratimas (skaitymas) (A2): grožinio teksto supratimas. Mokomasi suvokti skaitomo literatūrinio teksto (prozos, dramos ar poezijos; originalaus teksto arba pritaikytos ir (arba) adaptuotos versijos) siužetą, pagrindinę mintį, meninės raiškos priemones, nusakyti rašytojo pasirinktų priemonių poveikį skaitytojui ir reikšmę teksto prasmei, suprasti vartojamų žodžių, posakių, frazeologizmų denotacines ir konotacines reikšmes.

7. Raiška (produkavimas) (B). Šios pasiekimų srities mokinių pasiekimai:

7.1. Sakytinio teksto produkavimas (kalbėjimas) (B1): nuomonės, vertinimo pateikimas, paaiškinimas, pagrindimas žodžiu. Mokomasi išreikšti nuomonę, svarbiausias mintis išplečiant ir paremiant tinkamais pavyzdžiais bei pateikiant argumentus, logiškai juos susieti, paaiškinti požiūrį, pateikiant pranašumus ir trūkumus, logiškai argumentuoti, mintis išplėtoti spontaniškai, nuosekliai ir aiškiai.

8. Sąveika (interakcija) (C). Šios pasiekimų srities mokinių pasiekimai:

8.1. Sakytinė sąveika (C1): tikslinis dalyvavimas pokalbyje ir (arba) diskusijoje siekiant bendro rezultato.

9. Tarpininkavimas (mediacija) (D). Šios pasiekimų srities pasiekimai:

9.1. Teksto (sakytinio, rašytinio, grafinio, vaizdinio ir kt.) mediacija (D1): specifinės informacijos perteikimas žodžiu ar raštu; pranešimo, pasisakymo, paskaitos užrašų rašymas; teksto santraukos pateikimas žodžiu ar raštu;

9.2. Grupės bendradarbiavimo proceso mediacija (D2): bendradarbiavimas įvairialypėje grupėje, kuriant idėjas ir bendrą supratimą, vadovavimas grupės darbui.

III SKYRIUS MOKYMO(SI) TURINYS

10. Įvadas (1 pamoka). Mokiniai susipažįsta su modulio tikslais, turiniu, vertinimu ir pasidalina savo lūkesčiais, taip pat apie patirtis mokantis literatūros (per užsienio ar gimtosios kalbos pamokas), prisimena įsimintinus kūrinius bei apsvarsto, kas tuose kūriniuose jiems patiko ar nepatiko.

11. Tekstų tipai. Literatūros rūšys ir žanrai. Kam reikalingi grožiniai tekstai? (1 pamoka). Mokiniai aptaria (pakartoja), kuo skiriasi skirtingos literatūros rūšys (epika, lyrikas, drama), kokie yra skirtingi šių rūšių žanrai, tipai ir jų bruožai. Diskusijoje aptariama grožinės literatūros vieta humanitarinių ir socialinių mokslų kontekste.

12. Angliškai kalbančios šalys ir jų literatūra (2 pamokos). Mokiniai iš anksto randa informaciją apie pasirinktas šalis, kuriose oficialiai vartojama anglų kalba (tokių šalių pasaulyje yra apie 60). Aptariama, kokia literatūra gali būti kuriama skirtinguose regionuose, skirtingose klimato zonose esančiuose kraštuose. Rekomenduojama perskaityti kelis trumpus kūrinius (ar jų ištraukas) iš kūrinių, parašytų Afrikoje, Indijoje, JAV, Kanadoje ir kt. Diskutuojama apie tai, kokią įtaką istorija, politika, geografija, klimatas turi literatūrai.

13. Literatūros ištakos (4 pamokos). Mokiniai aptaria, iš kur atsiranda literatūra: folkloras, mitai, legendos, sakmės. Pirmosios žmonių sukurtos istorijos: Gilgamešo epas; Mesopotamijos legendos, Biblija.

14. Seniausioji ir senoji anglų literatūra (3 pamokos). „The Song of Beowulf“ – pirmasis rašytinis anglų literatūros kūrinys. Ištraukų skaitymas ir analizė.

15. Viduramžių literatūra anglų kalba (5 pamokos). „The Canterbury Tales“ ištraukų skaitymas ir analizė. Legendos apie karalių Artūrą. Margery Kempe knyga – pirmoji autobiografija anglų kalba.

16. Šekspyras – žymiausias anglų literatūros kūrėjas (6 pamokos). Mokiniai aptaria, kuo svarbūs Šekspyro kūriniai. Rekomenduojama perskaityti kelias ištraukas iš pasirinktos rečiau per lietuvių kalbos pamokas skaitomos dramos (pvz. „Audra“, „Vasarvydžio nakties sapnas“ arba „Julijus Cezaris“ ar kt.) bei keletą sonetų. Galima palyginti kelių sonetų vertimus į lietuvių kalbą (kelių skirtingų vertėjų, pvz. A.Churgino ir Vyt. Bložės ar kt.).

17. XIX a. britų ir amerikiečių literatūros apžvalga (6 pamokos). Pasirinktų britų ir amerikiečių autorių apžvalga. Prozos, poezijos ir dramos kūrinių apžvalga.

18. Pasirinktos knygos (ar jos ištraukos) skaitymas ir analizė (8 pamokos). Mokiniai, kartu su mokytoju, nusprendžia, kokią knygą skaitys ir ją analizuoja pagal esminius literatūros kūrinio analizės principus (kaip siūloma Rekomendacijose). Siūloma pasirinkti knygą, kuri būtų įdomi ir aktuali šiam amžiaus tarpsniui, pvz. Sandra Cisneros autobiografinis romanas „The House on Mango Street“, arba Trevor Noah „Born a Crime“ ar kt. Taip pat vietoje romano galima pasirinkti dramos kūrinį ar kelis vieno autoriaus apsakymus. Svarbu, kad knygą skaityti mokiniam būtų įdomu ir ji atitiktų grupės kalbinį bei brandos lygį.

19. Šaltiniai anglų kalba: www.sparknotes.com, <https://www.pbslearningmedia.org/>, <https://www.k12irc.org/resources/english/teaching.php>, <https://www.teachingbooks.net/>.

20. Video paskaitos ir pranešimai (TED talks <https://www.ted.com>, pvz., How Literature Can Change Your Life (https://www.youtube.com/watch?v=mvkRT0_Un_4), Why Stories Captivate (<https://www.youtube.com/watch?v=VUT6GQveD0E>)).
